

Vekâleten Terörizm: HBDH

Vekâleten Terörizm: HBDH[1]

Erol BURAL

Türkiye’de “terörizm”, “terör”, “terör örgütü” denildiğinde akla gelen ilk örgüt PKK terör örgütüdür. PKK terör örgütünün ardından bilinirliği en yüksek diğer örgüt ise muhtemelen DEAŞ terör örgütü olabilir. Yine konuyla ilgilenenler bu iki terör örgütünün ardından DHKP-C, TKP/ML, MLKP gibi örgüt isimlerini ifade edebilmektedirler. Ancak Türkiye’de faaliyet gösteren çok sayıda irili ufaklı terör örgütü mevcuttur. Bunlardan belki de en az bilinen terör örgütü ise Halkların Birleşik Devrim Hareketi (HBDH) adı verilen terör oluşumdur.

HBDH Türkiye’de terör eylemleri gerçekleştirmek isteyen komünist ve Marksist-Leninist silahlı örgütlerin ortak eylem yapma kararının ardından birleşerek 12 Mart 2016’da kurdukları bir terör oluşumdur. Birçok terör örgütünün ittifakıyla meydana getirilen bu oluşum birlikte ve ortak amaçlar için hareket ettiklerinden, söz konusu ittifakın terör örgütü olarak isimlendirilmesinde bir sakınca görülmemektedir.

Kuruluş bildirgesi PKK terör örgütü elebaşlarından Duran Kalkan tarafından okunan HBDH kendi söylemleriyle “emperyalizm, kapitalizm, şovenizm, faşizm ve ırkçılık gibi fikirlere karşı mücadele edeceğini açıklayarak, bu amaçla eylemler yapacağını” bildiren 2016 yılından itibaren terörizm sahnesindeki yerini almıştır. Geçmişte bireysel terör eylemleri gerçekleştiren bu oluşum, “Halkların Birleşik Devrim Hareketi” (HBDH) adıyla Türkiye’yi hedef alacak yeni bir eylem süreci için düğmeye basmıştır.

HBDH, PKK terör örgütü çatısı altında; Marksist Leninist Komünist Parti (MLKP), Maoist Komünist Partisi (MKP), Devrimci Karargâh, Devrimci Komünarlar Partisi (DKP), Marksist Len Silahlı Propaganda Birliği (MLSPB), Türkiye İhtilâci Komünistler Birliği (TİKB) ve Türkiye Komünist Emek Partisi/ Leninist (TKEP-L) isimli terör örgütlerinden meydana gelmektedir. Oluşum ilk kurucuları arasında yer alan TKP/ML’nin, 1 Ekim 2016’da yaptığı açıklama ile örgütten ayrıldığı bilinmektedir.

Bu örgütlerin içerisinde en çok adı duyulandıran MLKP; 1994’de Türkiye Komünist İşçi Hareketi (TKİH) ve Türkiye Komünist Partisi – Marksist Leninist (TKP-ML) nin bir araya gelmesi kurulmuştur. Günümüze kadar fikir ayrılıkları nedeniyle MLKP terör örgütünden kopmalar ve yeni oluşumlar meydana gelmiş de örgüt hayatta kalabilmiştir. MLKP’nin TSK’nın Zeytin Dal Harekâtını düzenlediği Afrin bölgesinde PKK/PYD terör örgütü saflarında yer aldığı da bilinmektedir. İsmi duyulan bir diğer terör örgütü ise MKP. Türkiye’de Maoist iklere bağlı sosyalist bir devrim yapmayı hayal eden MKP; başta Tunceli olmak üzere çeşitli bölgelerde terör eylemleri düzenlemesiyle bilinmektedir.

HBDH’nin 23 Şubat 2016’da Suriye’nin Lazkiye kentinde düzenlenen bir toplantı ile kurulduğu ifade edilmektedir. HBDH’nin hedefinde olan Türkiye bu toplantıda 4 ana eylem alanına ayrılmıştır. Bu alanlar; 1. Bölge: Ankara, İstanbul, İzmir, 2. Bölge: Hatay, Adana, Mersin, Kahramanmaraş, Osmaniye, Kayseri, 3. Bölge: Erzurum, Kars, Ardahan, Gümüşhane, 4. Bölge: Tunceli, Erzincan, Tokat, Giresun, Ordu, Trabzon şeklinde belirlenmiştir.

HBDH’nin kuruluş toplantısında özet olarak;

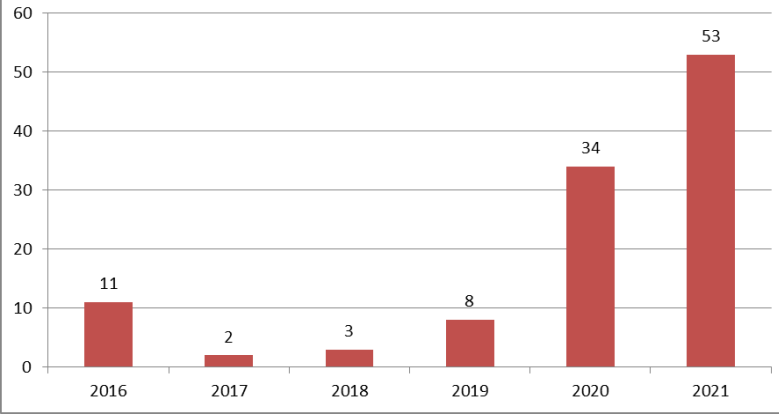
- Alevi vatandaşların örgüte destek vermesinin sağlanması,
- Mahallelerde “öz savunma” temsilcilikleri açılması,
- Lise ve üniversite öğrencilerine, kendi ideolojilerine yakın buldukları devlet memurlarına her türlü desteğin verilmesi,
- Köy korucularının silah bırakmaya zorlanması,
- Cezaevlerinde açlık grevi, isyan, ifade vermeme gibi eylemler düzenlenmesi kararları alınmıştır.[2]

HBDH bünyesinde 8 Mart 2017 tarihinde ilan eden Kadınların Birleşik Devrim Hareketi (KBDH) adlı oluşum kurulmuş, bu örgütlenme ile kadınların örgüte çekilmesi amaçlanmıştır.

HBDH tarafından düzenlendiği iddia edilen ve örgütün internet sayfasında üstlenilen terör eylemleri incelendiğinde; 2016 yılında 11, 2017’de 2, 2018’de 3, 2019’da 8, 2020’de 34 ve 2021 yılının ilk beş ayında ise 53 terör eylemi (Grafik 1) olmak üzere toplam 111 eylem düzenlendiği görülmektedir.

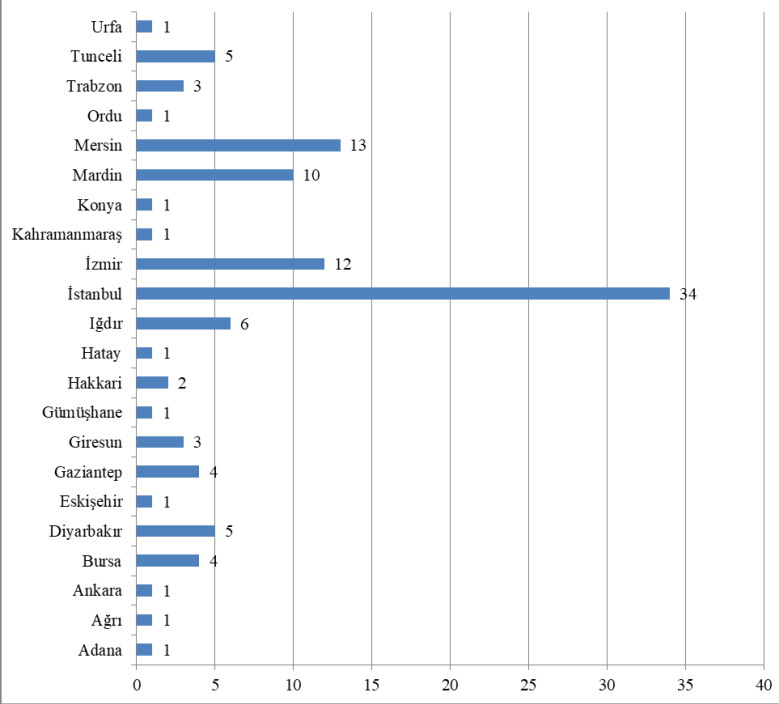
2021 yılının ilk beş ayı içerisinde 53 terör eyleminin düzenlendiğinin iddia edilmesi, içinde bulunduğumuz yılın, HBDH terör örgütünün en fazla miktarda eylem düzenlediği yıl olacağını şimdiden göstermektedir.

Grafik 1 - Terör Eylemi Miktarı

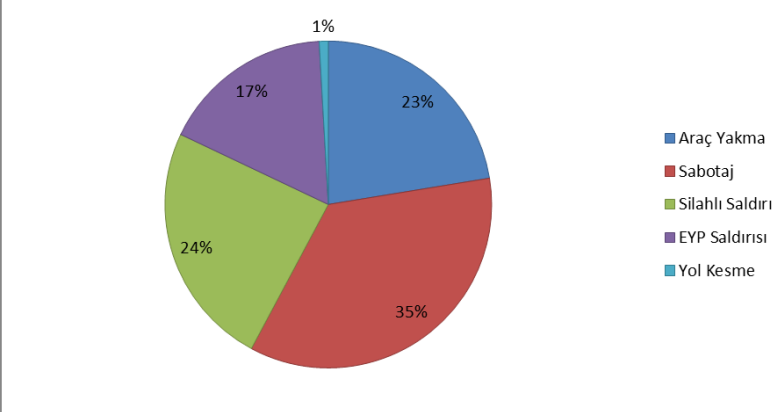
HBDH tarafından düzenlenen terör eylemlerinin illere göre dağılımı incelendiğinde (Grafik 2) eylemlerin 22 farklı ilde yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Bu iller içerisinde en fazla eylemin, İstanbul'da düzenlendiği görülmektedir. İstanbul'u, Mersin, İzmir ve Mardin illeri takip etmektedir. HBDH eylemlerinin illere göre dağılımına ilişkin veriler, örgütün terör eylemlerini şehirlere yayma arzusu içerisinde bulunduğunu, şehirlerde eylem yapma imkan ve kabiliyetini artırmaya çalıştığını işaret etmektedir.

Grafik 2 - Terör Eylemlerinin illere Göre Dağılımı

HBDH terör örgütünün 2016 yılından bugüne düzenlediği eylemlerin eylem türleri incelendiğinde ise (Grafik 3) en fazla düzenlenen eylem yönteminin sabotaj türü eylemler olduğu, bu eylem türünü silahlı saldırı ve araç yakma eylemlerinin izlediği görülmektedir.

Grafik 3 - Terör Eylemi Türleri

HBDH, her ne kadar sayıca diğer terör örgütlerine göre daha küçük gruplardan oluşsa da şimdiye dek düzenlediği terör eylemlerinin hem nicelik hem de nitelik açısından önemli olduğunu, örgütün gelecekte Türkiye için bir tehdit olacağını göstermektedir. PKK terör örgütünün himayesi altında kurulmuş olması HBDH isimli terör oluşumunu birincil derecede tehdit haline getirmeye yetmektedir. Ayrıca PKK terör örgütü HBDH isimli oluşumu Türkiye içindeki eylemlerde vekâleten kullanmaktadır. PKK ile iş birliği içerisinde HBDH'nin bölücü örgütün teknik kapasitesinde faydalandığı, daha önceki yıllarda erişemeyecekleri silah sistemlerini bu iş birliği sayesinde elde etmeleri HBDH'nin kapasitesini artırmaktadır.

Ayrıca Türkiye’de küçük çaplı terör eylemlerinin ötesine geçemeyen HBDH’nin PKK terör örgütünün kanatları altında daha kapsamlı eylemlere katılma şansı yakalayabildiği görülmektedir. Suriye’de DEAŞ terör örgütüyle mücadele adı altında kapasitesini artıran PKK/PYD terör örgütüyle de aynı saflarda yer alan HBDH altındaki terör örgütleri, bu ülkeyi adeta bir laboratuvar alanı olarak kullanarak yeni taktik ve teknikler öğrenmekte, eylem tecrübesi de elde etmektedir.

HBDH isimli çatı terör yapılanmasının PKK terör örgütüyle birlikte Türkiye’nin 22 farklı iline kadar uzanması, şehir merkezlerine yoğunlaşması, Tunceli’nin kırsal alanlarındaki terör örgütlerine yönelik düzenlenen operasyonlarda bu örgütlere mensup elemanların etkisiz hale getirilmesi, HBDH’nin yurt içinde PKK’nın taşeronluğunu üstlendiğini, gelecekte eylemlerini daha da yaygın hale getirebileceğine işaret etmektedir.

HBDH isimli terör yapılanması içerisinde yer alan değişik örgütlerin sosyal medya üzerinden yayımladığı mesajlar incelendiğinde, öntümüzdeki dönemlerde bu örgütlerin; gençlere yönelik propaganda ve elaman temin sürecine hız verecekleri, PKK terör örgütünün cezaevleri ve sokak eylemlerine katılım sağlayacakları, Alevi yurttaşlara yönelik propaganda faaliyetlerini artıracakları, güvenlik korucularını hedef almaya devam edecekleri, Türkiye içerisinde örgütlenme çabalarını artıracakları öngörülmektedir.

Sonuç olarak; hem kapasite olarak hem de eylem sayısı olarak her ne kadar HBDH’nin gücü şu an için önemsenmeyecek boyutta imiş gibi görünse de, PKK terör örgütü ile mücadele ederken bileşenleri ve destekçileri ile mücadele göz ardı edilmemeli, bu yapıya karşı daha fazla önlem alınmalıdır. DEAŞ terör örgütüyle mücadele bahanesiyle çoğunlukla Suriye’de faaliyet gösteren HBDH terör yapılanmasına karşı istihbarat gayretleri artırılmalı, lise ve üniversite gençliği içerisinde yayımlarına ve ideolojik alanda yerleşmelerine izin verilmemeli, Türkiye’deki hücre yapılanmalarına yönelik operasyonlar artırılmalıdır. PKK terör örgütünün yurtiçinde kırsal alanda hakimiyeti kaybetmesi, kırsalda örgüt mensuplarının sayısının yok denecek kadar az olması nedeniyle PKK’nın orta vadede terörü şehirlere yaymak isteyebileceği, bu maksatla da HBDH’nin vekil olarak kullanabileceği değerlendirilmektedir.

---

[1] Atf için: Bural, E. (2021). Vekâleten Terörizm: HBDH, Erişim adresi: <https://www.teram.org/icerik/vek-leten-terorizm-hbdh-134>

[2] Şardan, T. (04 Nisan 2016). Duran Kalkan’ın yeni görevi HBDH. Erişim tarihi: 18 Mayıs 2021, <https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/tolga-sardan/duran-kalkan-in-yeni-gorevi-hbdh-2220754?sessionid=2>